

ÎNCHEIERE

09 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând demersul Președintelui interimar al Curții de Apel Comrat, Dmitrii Fujenco, privind examinarea propunerii de recuzare înaintată de notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, magistraților Curții de Apel Comrat Grigorii Colev, Ludmila Garaianu și Ștefan Starciuc,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Eugenia Ciobanu și Galina Voitenco împotriva notarului Liliana Burac cu privire la contestarea actului administrativ,

constată:

La 04 mai 2018, Eugenia Ciobanu, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva notarului Lilia Burac, solicitând obligarea notarului: să primească declarația Elenei Ciobanu depusă în numele petiționarei Galina Voitenco privind deschiderea procedurii succesoriale; să deschidă procedura succesorală pe numele Galinei Voitenco, după decesul tatălui Gheorghe Griștiuc, decedat la 12 aprilie 2005; să elibereze informația din baza de date a centrului de evidență a actelor notariale, prin care să confirme dacă s-a înregistrat dosar succesoral pe numele lui Gheorghe Griștiuc (vol. I, f.d. 2-3 recto-verso).

La 11 mai 2018, Eugenia Ciobanu, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat:

- obligarea notarului Lilia Burac să primească declarația Elenei Ciobanu depusă în numele petiționarei Galina Voitenco privind deschiderea procedurii succesoriale;

- obligarea notarului Lilia Burac să deschidă procedura succesorală pe numele Galinei Voitenco după decesul tatălui Gheorghe Griștiuc, decedat la 12 aprilie 2005;

- obligarea notarului Lilia Burac să elibereze certificatul de moștenitor legal pe numele Galinei Voitenco, după decesul tatălui Gheorghe Griștiuc;

- obligarea notarului Lilia Burac să elibereze informația din baza de date a centrului de evidență a actelor notariale, prin care să confirme dacă s-a înregistrat dosar succesoral pe numele lui Gheorghe Griștiuc;

- încasarea de la notarul Lilia Burac în beneficiul Eugeniei Ciobanu suma de

10 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral; și

- compensarea cheltuielilor de judecată; (vol. I, f.d. 16-20).

La 22 mai 2018, Eugenia Ciobanu și Galina Voitenco, reprezentate de avocatul Valeriu Stănescu, au depus cerere de chemare în judecată concretizată împotriva notarului Lilia Burac, înaintând pretenții similare celor înaintate prin cererea din 11 mai 2018 (vol. I, f.d. 37-41).

Prin încheierea din 11 iunie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central, (vol. I, f.d. 62-65) s-a scos de pe rol acțiunea depusă de Eugenia Ciobanu împotriva notarului Lilia Burac; s-a încasat de la Eugenia Ciobanu în beneficiul notarului Lilia Burac suma de 2 500 de lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică; și s-a încasat de la Eugenia Ciobanu în beneficiul statului taxa de stat în cuantum de 500 de lei.

Prin decizia din 20 iulie 2018 a Curții de Apel Comrat (vol. I, f.d. 104-107 recto-verso) s-a admis recursul declarat de Galina Voitenco, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, și s-a casat încheierea din 11 iunie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central, cu restituirea cauzei spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată, în aceeași instanță de judecată și în același complet de judecători.

La 24 iulie 2018, notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, a depus cerere de revizuire a deciziei din 20 iulie 2018 a Curții de Apel Comrat (vol. I, f.d. 109, 110-117, 155-158).

Prin încheierea din 17 septembrie 2018 a Curții de Apel Comrat (vol. I, f.d. 179-182 recto-verso) s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, împotriva deciziei din 20 iulie 2018 a Curții de Apel Comrat.

Prin încheierea din 30 octombrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central, (vol. I, f.d. 205-209) s-a scos de pe rol acțiunea depusă de Eugenia Ciobanu împotriva notarului Lilia Burac; s-a încasat de la Eugenia Ciobanu în beneficiul notarului Lilia Burac suma de 3 500 de lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică; și s-a încasat de la Eugenia Ciobanu în beneficiul statului taxa de stat în cuantum de 500 de lei.

La 31 octombrie 2018, Galina Voitenco, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, a declarat recurs împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central, solicitând sesizarea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la modul de punere în aplicare a dispozițiilor art. 267 lit. c) din Codul de procedură civilă; ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 267 lit. c) din Codul de procedură civilă; casarea încheierii din 30 octombrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central, cu restituirea cauzei spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată, în aceeași instanță de judecată și în același complet de judecători (vol. I, f.d. 212-217).

La 13 decembrie 2018, notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, a înaintat propunere de recuzare a judecătorilor Curții de Apel Comrat Grigorii Colev, Ludmila Garaianu și Ștefan Starciuc, cu redistribuirea aleatorie a cauzei pentru examinarea recursului declarat de Galina Voitenco, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central (vol. I, f.d. 237-238 recto-verso).

În argumentarea propunerii de recuzare a invocat că, examinarea recursului declarat de Galina Voitenco, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu,

împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Judecătorei Cimișlia, sediul central, a fost repartizat spre examinare aceluiasi complet de judecatori care a adoptat decizia din 20 iulie 2018 a Curții de Apel Comrat.

În opinia sa, în speță, există temeuri rezonabile ce pun la îndoială obiectivitatea și imparțialitatea acestui complet de judecată, deoarece anterior a sesizat Consiliul Superior al Magistraturii pe marginea presupuselor abateri disciplinare admise la judecarea recursului declarat de Galina Voitenco, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, împotriva încheierii din 11 iunie 2018 a Judecătorei Cimișlia, sediul central, și care s-a finalizat cu adoptarea deciziei din 20 iulie 2018 a Curții de Apel Comrat. Astfel, în prezent, pe rolul Consiliului Superior al Magistraturii se află spre examinare contestația sa depusă împotriva deciziei Colegiului disciplinar, pronunțată pe marginea sesizării sale.

La 15 decembrie 2018, Președintele interimar al Curții de Apel Comrat, Dmitrii Fujenco, a expediat cauza în adresa Curții Supreme de Justiție în vederea examinării propunerii de recuzare înaintată de notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, judecătorilor Curții de Apel Comrat Grigorii Colev, Ludmila Garaianu și Ștefan Starciuc, invocând imposibilitatea formării în cadrul Curții de Apel Comrat a unui complet de judecată pentru examinarea acesteia (vol. II, f.d. 1).

Examinând demersul Președintelui interimar al Curții de Apel Comrat, Dmitrii Fujenco, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată temeinicia acestuia și necesitatea examinării propunerii de recuzare înaintată de notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, judecătorilor Curții de Apel Comrat Grigorii Colev, Ludmila Garaianu și Ștefan Starciuc, cu admiterea recuzării și transmiterii cauzei într-o altă instanță, egală în grad, în vederea examinării recursului declarat de Galina Voitenco, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Judecătorei Cimișlia, sediul central.

În debut, Colegiul învederează că în conformitate cu prevederile art. 53 alin. (3) din Codul de procedură civilă, dacă, din motivul recuzării, în instanța sesizată cu cauză nu se poate constitui complet de judecată, cererea de recuzare se va judeca de instanța ierarhic superioară spre care se îndreaptă calea de atac respectivă.

În acest sens, este remarcabil faptul că, potrivit informației privind judecătorii în funcție din cadrul sistemului judiciar al Republicii Moldova, publicată pe portalul oficial al Consiliului Superior al Magistraturii, în cadrul Curții de Apel Comrat sunt repartizați 6 judecatori: Serghei Gubenco, Grigori Colev, Liudmila Caraianu, Afanasi Curdov, Dmitrii Fujenco și Ștefan Starciuc (https://csm.md/files/Lista_judecatorilor/2017/CA_COMRAT.pdf).

Deopotrivă, prin Hotărârea nr. 608/25 din 20 septembrie 2016 a Consiliului Superior al Magistraturii, Serghei Gubenco a fost suspendat din funcția de judecător la Curtea de Apel Comrat (<https://csm.md/files/Hotaririle/2016/25/608-25.pdf>).

În această ordine de idei, Colegiul constată că, în prezent, la Curtea de Apel Comrat activează doar 5 judecatori, iar această circumstanță constituie un impediment pentru formarea unui complet de judecată în vederea examinării propunerii de recuzare înaintată de notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, judecătorilor Curții de Apel Comrat Grigorii Colev, Ludmila

Garaianu și Ștefan Starciuc. Prin urmare, în temeiul art. 53 alin. (3) din Codul de procedură civilă, prezenta propunere de recuzare urmează a fi soluționată de Curtea Supremă de Justiție.

In concreto propunerii de recuzare, Colegiul notează că, în conformitate cu art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Aderent, art. 2.5 din Principiile de la Bangalore statuează că, judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Printre astfel de cazuri, fără însă ca înșuruirea să fie completă, se numără următoarele: cazul în care judecătorul are o predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la una dintre părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces; cazul în care, anterior, judecătorul a avut calitatea de avocat sau a fost audiat ca martor în acel dosar; cazul în care judecătorul sau un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

Deopotrivă, pentru a se expune pe marginea propunerii de recuzare, Colegiul consideră imperioasă analiza celor invocate de notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului. Așa, în cauza Piersack împotriva Belgiei (1 octombrie 1982, § 427) Înalta Curte face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (cauza Grieves împotriva Regatului Unit, 16 decembrie 2003, 57067/00).

Atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii aceluși complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea. În această privință, chiar aparențele pot avea o anumită importanță (cauza Castillo Algar împotriva Spaniei; și cauza Morel împotriva Franței). Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănuși că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănușială poate fi obiectiv justificată (a se vedea Ferrantelli and Santangelo împotriva Italiei și Wettstein împotriva Elveției).

În cauza Micallef împotriva Maltei, Curtea a constatat că imparțialitatea trebuie evaluată potrivit unui demers subiectiv, ținându-se seama de convingerea personală și comportamentul judecătorului, adică dacă acesta a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale în cauză și unui demers obiectiv, care constă în a stabili dacă instanța a oferit, în special prin compunerea sa, suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa.

În această ordine de idei, Colegiul deduce că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a susținut întotdeauna că a aplicat demersul subiectiv potrivit căruia „un magistrat este considerat imparțial până la proba contrariului” (Le Compte, Van Leuven și De Meyere împotriva Belgiei, pct. 58).

Sub acest aspect, Colegiul apreciază ca fiind relevante argumentele formulate

de notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, privind existența împrejurărilor ce pun la îndoială imparțialitatea judecătorilor Curții de Apel Comrat Grigorii Colev, Ludmila Garaianu și Ștefan Starciuc. Or, la 24 iulie 2018, notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, a depus la Consiliul Superior al Magistraturii sesizare pe marginea acțiunilor judecătorilor Curții de Apel Comrat Grigorii Colev, Ludmila Garaianu și Ștefan Starciuc ce ar putea constitui abateri disciplinare (vol. I, f.d. 239-242 recto-verso).

Prin decizia nr. 766s-985 p/m din 03 august 2018 a Inspecției judiciare s-a respins, ca vădit neîntemeiată, sesizarea petiționarului notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, pe motiv că în urma verificărilor efectuate nu au fost stabilite careva temeuri rezonabile, care ar demonstra comiterea de către judecătorii Curții de Apel Comrat Grigorii Colev, Ludmila Garaianu și Ștefan Starciuc a cărorva abateri disciplinare, iar faptele expuse în sesizare nu întrunesc condițiile și nu fac parte din lista abaterilor disciplinare, prevăzute de art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

La 17 august 2018, notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, a declarat contestație împotriva deciziei nr. 766s-985 p/m din 03 august 2018 a Inspecției judiciare (vol. I, f.d. 243-244 recto-verso).

Prin hotărârea nr. 283/10 din 28 septembrie 2018 a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii s-a respins contestația declarată de către notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, împotriva deciziei Inspecției judiciare Nr.766s-985 p/m din 03 august 2018 (https://csm.md/files/Hotarirele_CDisciplinar/2018/CA2/10/283-10.pdf).

La 12 decembrie 2018, notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, a declarat contestație împotriva hotărârii nr. 283/10 din 28 septembrie 2018 a Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii (vol. I, f.d. 245-247 recto-verso).

Sub acest aspect, Colegiul conchide că, faptul sesizării de către notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, a Consiliului Superior al Magistraturii în legătură cu activitatea judecătorilor Curții de Apel Comrat Grigorii Colev, Ludmila Garaianu și Ștefan Starciuc, poate crea dubii, pentru orice observator obiectiv și rezonabil, în privința imparțialității acestor magistrați la examinarea recursului declarat de Galina Voitenco, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central.

Prin urmare, conjunctura ipotezelor relevate certifică faptul că, în condițiile speței, instanța de recurs, în componența judecătorilor Grigorii Colev, Ludmila Garaianu și Ștefan Starciuc nu a oferit suficiente garanții pentru a exclude dubiile în privința imparțialității sale la examinarea prezentei cauze.

Aceste circumstanțe atestă justetea argumentelor notarului Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, cu privire la necesitatea judecării recursului declarat de Galina Voitenco, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central, într-un alt complet de judecători decât cel format din magistrații Grigorii Colev, Ludmila Garaianu și Ștefan Starciuc.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite propunerea de recuzare înaintată de notarul Lilia Burac, reprezentată de

avocatul Victor Burac, a magistraților Curții de Apel Comrat Grigorii Colev, Ludmila Garaianu și Ștefan Starciuc de la examinarea recursului declarat de Galina Voitenco, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central.

Cu titlu subsecvent, și având în vedere că în cadrul Curții de Apel Comrat este imposibilă formarea unui complet de judecători în componența căruia nu ar fi incluși unul din magistrații Grigorii Colev, Ludmila Garaianu și Ștefan Starciuc, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră oportun, în temeiul art. 54 alin. (2) din Codul de procedură civilă, de a trimite prezenta cauză civilă la Curtea de Apel Cahul, ca fiind instanță de judecată egală în grad și situată în imediata apropiere a razei de activitate a Curții de Apel Comrat, pentru examinarea recursului declarat de Galina Voitenco, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central.

În conformitate cu art. 269-270, art. 50 lit. e), art. 53 alin. (3) și art. 54 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se admite propunerea de recuzare înaintată de notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, magistraților Curții de Apel Comrat Grigorii Colev, Ludmila Garaianu și Ștefan Starciuc de la examinarea recursului declarat de Galina Voitenco, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central.

Se trimite cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Eugenia Ciobanu și Galina Voitenco împotriva notarului Liliana Burac cu privire la contestarea actului administrativ, la Curtea de Apel Cahul pentru examinarea recursului declarat de Galina Voitenco, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, împotriva încheierii din 30 octombrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic